

NOROD seminar nivå II

Juridisk rammeverk

Organdonasjon og transplantasjon er regulert av:

- **Lover**
 - Lov om donasjon og transplantasjon av organ, celler og vev (Transplantasjonslova) LOV-2015-05-07-25
 - Lov om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) LOV-1999-07-02-63
- **Forskrifter**
 - Forskrift om dødsdefinisjonen ved donasjon av organer, celler og vev (FOR-2015-12-21-1813)

NOROD 2017

Læringsmål

- Ha kunnskap om lov, forskriftene og rundskriv som omhandler organdonasjon
- Reflektere over betydningen av tekstene i forhold til utøvelse av egen praksis

Det er viktig å merke seg at hele rammeverket ble laget for å muliggjøre og å fremme organdonasjon

NOROD 2017

Transplantasjonslova (LOV-2015-05-07-25)**§1. Formål**

Formålet med lova er å sikre **best mogleg tilgang på organ**, celler og vev til behandling av andre menneske, **respekt for vilja og integriteten til donor** og at **omsynet til dei pårørande** blir ivare tatt

(§§ 2-9 handler om definisjoner og levende giver)

§10. Stadfesting av døden

Uttak (...) frå ein død donor kan ikkje skje før **døden er stadfesta** av lege. Legar som stadfestar døden, skal ikkje vere involvert i utfaket av organ. Dersom døden blir stadfesta ved irreversibelt opphøyr av hjernefunksjonane, må diagnosen stadfestas **av 2 legar**.

NOROD 2017

Transplantasjonslova (fortsettelse)**§11. Vurdering av om ein pasient kan vere aktuell som donor**

Når døden er konstatert, eller når det er svært sannsynlig at døden vil inntreffe innen kort tid og vidare livreddende behandling er formålsløs, **skal** det vurderes om pasienten kan være aktuell som donor.

§12. Behandling med sikte på donasjon

Når livreddende behandling er formålsløs, og det er svært sannsynlig at pasienten vil dø innen kort tid, **kan legen som er ansvarlig for behandlingen av pasienten, ta avgjørelse om at det skal gis behandling med sikte på donasjon**.

NOROD 2017

Transplantasjonslova (fortsettelse)**§13 Samtykke**

Når avdøde **har** gitt samtykke, **kan pårørande ikke nekte** donasjon. Når den døde **ikke har** gitt et samtykke, **kan** donasjon gjennomføres dersom det **ikke ligg føre forhold** som tilsier at den døde ville ha motsatt seg.

Pårørande til den døde skal spørres om det foreligger slike forhold. Donasjon kan likevel ikke gjennomføres dersom **en av de nærmeste pårørande** nekter.

Donasjon kan heller ikke gjennomføres dersom det ikke er mulig å få kontakt med pårørande eller når avdøde ikke har pårørande.

§14. Informasjon til næraste pårørande

Nærmeste pårørande til den døde skal **underrettast** om dødsfallet, det planlagde utfaket og **om retten til å nekte donasjon** før donasjonen blir gjennomført.

NOROD 2017

Forskrift om dødsdefinisjonen ved donasjon av organ, celler og vev (FOR-2015-12-21-1813)

§ 2. Stadfesting av døden

En person er død når det foreligger sikre tegn på total ødeleggelse av hjernen med et komplett og irreversibelt opphør av alle funksjoner i storehjernen, lillehjernen og hjernestamme

Varig hjerte og åndedrettsstans er sikre tegn på ødeleggelse av hjernen

NOROD 2017

Forskrift om dødsdefinisjonen ved donasjon av organ, celler og vev (FOR-2015-12-21-1813)

§ 3. Vilkår for å stille diagnosen død når åndedrett og hjertevirksomhet opprettholdes med kunstige midler

1. Erkjent intrakraniell sykdomsprosess
2. Total bevisstløshet som ikke er medikamentelt betinget, eller skyldes nedkjøling (< 33 grader)
3. Opphør av eget åndedrett
4. Opphør av alle hjernenerveflekser
5. Objektiv påvisning av opphevet blodtilførsel til hjernen

NOROD 2017

Dokumentasjon ved organdonasjon (ICD Z52.9)

Fylles ut når dødsdiagnosen stilles på grunnlag av total ødeleggelse av hjernen, mens åndedrett og hjertefunksjon opprettholdes kunstig.

Skjemaet scannes inn i avdødes journal etter gjennomført organdonasjon.

Skjemaet finner du på www.NOROD.no

NOROD 2017

Nærmeste pårørende

Pasientrettighetsloven

- Den som avdøde selv har utpekt mens han/hun levde
- Den som i størst omfang har hatt varig og jevnlig kontakt med avdøde
- En skal ta utgangspunkt i denne rekkefølge:
ektemake/partner, barn, foreldre, søsken, besteforeldre,
eventuelt andre famillememmer som stod den avdøde nær

NOROD 2017

Til landets Politimestre

Sakkyndig likundersøkelse, uttak av organer til transplantasjon

Såfremt det ikke har noen betydning for bevissikringen, bør ikke politiet i forbindelse med sakkyndige / rettsmedisinske likundersøkelser motsette seg uttak av organer til transplantasjon.

Det må vurderes hvorvidt det er påkrevet at politiet er tilstede og sørger for nødvendig fotografisk dokumentasjon i forbindelse med organuttak forut for den sakkyndige likundersøkelse.

Brev av 22.september 1999 til Politimestrene

NOROD 2017